

Voorstel van de rekenkamer

Opgesteld door	Rekenkamer
Vergadering	Commissie Mens en Samenleving
Vergaderdatum	16 april 2020 (onder voorbehoud)
Jaargang en nummer	2020, nr. @@
Geheim	Nee

Rekenkameronderzoek: 'Regie op veiligheid en handhaving. Een onderzoek naar regie op veiligheid en handhaving in de openbare ruimte in de gemeente Utrecht.'

De rekenkamer stelt de raad voor te besluiten om het college van burgemeester en wethouders te verzoeken:

- 1A. Structureel concrete, cijfermatige informatie over formatie, bezetting en inzetbaarheid van politie en openbaar ministerie te verzamelen die is te koppelen aan de gestelde doelen en ambities.
- 1B. Geen lokale ambities vast te stellen zonder tegelijkertijd ook structureel geld en capaciteit beschikbaar te stellen. Voor de huidige ambities structureel financiële middelen toe te wijzen vanuit Veiligheid voor bijvoorbeeld veiliger verkeer.
- 1C. In te blijven zetten op verbreding van de taken van handhavers en het wegnemen van knelpunten in de uitvoering om de capaciteitsproblemen bij de politie beter het hoofd te bieden.
- 2A. Binnen de gemeente te zorgen voor duidelijke afspraken tussen Veiligheid en de organisatieonderdelen Ruimte en Maatschappelijke Ontwikkeling over gedeelde doelen en opgaven en het aanpakken van bijbehorende knelpunten. En daarbij te onderzoeken of er mogelijkheden zijn de overlegstructuren op lokaal niveau te vereenvoudigen en verder te stroomlijnen waardoor bijgedragen kan worden aan vergroting van de directe inzet van medewerkers in de uitvoering.
- 2B. Het opgavegericht werken tussen organisatieonderdelen te bevorderen om de verschillende beleidsterreinen dichter bij elkaar te brengen. Daarbij direct een probleemeigenaar aan te wijzen om te voorkomen dat problemen in de organisatie blijven rondgaan.
- 3A. Te zorgen voor een duidelijke verbinding tussen de beleidsmedewerkers van de organisatieonderdelen Ruimte en Maatschappelijke Ontwikkeling, en de gebiedsmanagers Veiligheid, de medewerkers Veiligheid in de wijken en de ketenpartners.
- 3B. Bij de gezamenlijke doelen en ambities op veiligheid en handhaving te investeren in de kennisoverdracht aan de uitvoerende medewerkers van Veiligheid in de wijken en aan ketenpartners en te investeren in de contacten met hen.
- 3C. Te onderzoeken of de fijnmazigheid van de uitwerking van het IVP in jaarlijkse wijkveiligheidsprogramma's noodzakelijk is voor het behalen van de doelen en ambities uit het IVP.
- 4A. Inzicht te geven in de wijze waarop bij de gestelde doelen en prioriteiten/ambities gekomen wordt tot inzet van middelen en capaciteit en welke prestaties en effecten geboekt worden.
- 4B. Te zorgen voor het benodigde geld en de menskracht die het mogelijk maken de gestelde doelen te bereiken en daarbij de signalen uit dit onderzoek die bij kunnen dragen aan het vergroten van de doeltreffendheid en doelmatigheid te onderzoeken.
5. Nadere afspraken met de raad te maken over de benodigde monitorings- en verantwoordingsinformatie over veiligheid en handhaving, bijvoorbeeld door het (gezamenlijk) opstellen van relevante indicatoren over prestatie-indicatoren over effecten, inzet en budget per ambitie uit het IVP.
6. De raad binnen zes weken door middel van een plan van aanpak te informeren over de wijze waarop deze aanbevelingen worden uitgevoerd.

De rekenkamer,

De secretaris,

dr. G. Molenaar

De voorzitter,

drs. P.J.C.M van den Berg

Bijlagen

Rekenkamerrapport *Regie op veiligheid en handhaving. Een onderzoek naar regie op veiligheid en handhaving in de openbare ruimte in de gemeente Utrecht.*

Eerdere besluitvorming

Uitvoering

Context

Veiligheid is voor iedere inwoner, ondernemer en bezoeker in de stad belangrijk en heeft daarmee een groot maatschappelijk belang. De algemene doelstelling van het programma Veiligheid van de gemeente luidt *"Een veilige stad voor iedereen"*. De bijbehorende missie: *"In Utrecht werken we samen aan een stad waar mensen veilig zijn, veilig handelen en zich veilig voelen"*.

De Rekenkamer Utrecht onderzocht in 2019 hoe de gemeente Utrecht haar regierol met betrekking tot veiligheid en handhaving in de openbare ruimte invult en in hoeverre dit zorgt voor een doeltreffende en doelmatige uitvoering. De focus lag hierbij op de thema's High Impact Crimes, jeugdoverlast en – criminaliteit, en verkeersveiligheid. De rekenkamer heeft kennisgenomen van de belangrijkste beleidsdocumenten en nadere informatie opgevraagd over de financiën en inzet bij de gemeente en de politie. Er zijn gesprekken gehouden binnen de gemeentelijke organisatie en met de samenwerkingspartners op dit beleidsterrein, waaronder de politie en het openbaar ministerie. Onder de gebiedsmanagers Veiligheid van de gemeente en de wijkraden is een online enquête afgenomen en in een groepsgesprek en enkele interviews is verder op de uitkomsten ingegaan. In de wijken Overvecht en Vleuten-De Meern is verdiepend onderzoek gedaan. De rekenkamer voerde in deze wijken extra gesprekken en was aanwezig bij verschillende overlegmomenten. Door daarnaast mee te lopen met agenten en handhavers is aanvullend inzicht in de uitvoeringspraktijk opgedaan. Ook is de raadsinformatie geanalyseerd om in beeld te krijgen op welke manier de Utrechtse gemeenteraad geïnformeerd wordt over veiligheid en handhaving, en hoe de raad op dit terrein kan sturen.

De hoofdconclusie van de rekenkamer is als volgt:

De regie op lokaal veiligheids- en handhavingsbeleid in de openbare ruimte wordt gevoerd met ketenpartners waar de gemeente veelal geen hiërarchische of financiële relatie mee heeft, maar enkel een overlegrelatie. Deze overleggen vinden plaats in een context waarin nationale en regionale prioriteiten een grote invloed hebben op het werk van de politie en het openbaar ministerie. Deze twee organisaties hebben bovendien in toenemende mate te maken met capaciteitsproblemen. Het is daarom lastig om capaciteit ingezet te krijgen voor zuiver lokale prioriteiten. Om in deze context toch uitvoering te geven aan de lokale prioriteiten beveelt de rekenkamer aan dat de gemeente Utrecht meer balans aanbrengt tussen de gestelde doelen en ambities op het gebied van veiligheid en de beschikbare middelen hiervoor.

De rekenkamer constateert op basis van interviews en enquêtes dat de gemeente Utrecht haar wettelijke regierol goed oppakt en als samenwerkingspartner door ketenpartners wordt gewaardeerd. Echter, bij de uitvoering van de regierol ziet de rekenkamer ook mogelijkheden tot verbetering. De behandeling van de veelheid aan incidenten in de dagelijkse werkzaamheden beperkt de aandacht die besteed wordt aan doelen en ambities voor de langere termijn. Lokale prioriteiten en intensiveringen worden noch door het college noch door de raad voorzien van gemeentelijk budget of van extra gemeentelijke capaciteit. Binnen de gemeente kunnen problemen langere tijd in de gemeentelijke organisatie blijven rondgaan voordat ze echt worden opgepakt, omdat het benoemen van een probleemeigenaar soms achterwege blijft. De uitwisseling van bijzondere persoonsgegevens tussen gemeente, politie en zorgaanbieders verloopt niet voldoende effectief.

Het bleek voor de rekenkamer niet mogelijk om de bijdrage van de regierol op de doeltreffendheid en doelmatigheid van het beleid vast te stellen. Dat komt deels doordat het effect van het gemeentelijke veiligheidsbeleid niet te isoleren is van de andere maatschappelijke invloeden op veiligheid. Daarnaast wordt binnen het veiligheidsterrein veel werk uitgevoerd door niet-gemeentelijke actoren met eigen verantwoordingsmechanismen. De ingezette financiële middelen en capaciteit van de gemeente, politie en andere ketenpartners zijn ook door de wijze waarop geadmistreerd en gerapporteerd wordt slechts zeer gedeeltelijk te koppelen aan de in Utrecht gestelde doelen en ambities. Dit maakt het voor zowel college als raad lastig om te bepalen wat de invloed is van het gevoerde beleid op de ambities en doelen van het Integrale Veiligheidsplan.

Deze hoofdconclusie baseert de rekenkamer op het volgende:

1. De gemeente Utrecht heeft de regie op het gebied van veiligheid en handhaving en stuurt op afspraken, maar voert het beleid uit in samenwerking met een groot aantal organisaties.
2. Er is ten opzichte van alle partners niet altijd sprake van een hiërarchische of financiële relatie.
3. Afspraken tussen de ketenpartners komen vooral in onderling overleg tot stand. Met het driehoeksoverleg voldoet de gemeente Utrecht aan de taak om afspraken te maken over de lokale prioriteiten en criminaliteitsbestrijding.
4. Met het vaststellen van de integraal veiligheidsplannen voldoet de gemeente Utrecht aan de wettelijke verplichting om ten minste eenmaal in de vier jaar de doelen vast te stellen die op het terrein van veiligheid worden nagestreefd.
5. De financiën en capaciteit zijn niet voor alle vier de nieuwe ambities ingevuld. Voor de nieuwe ambities in het IVP 2019-2022 – veiliger digitale stad en veiliger verkeer – is nog geen structureel budget beschikbaar.
6. De samenwerking met de gemeente Utrecht wordt door het merendeel van de betrokken ketenpartners als constructief en goed ervaren. Zij zijn in meerderheid van mening dat de regierol door de gemeente goed wordt opgepakt.
7. Knelpunten bij de invulling van de regierol zijn – naast het ontbreken van een hiërarchische positie ten opzichte van sommige samenwerkingspartners – de veelheid aan incidenten die nu eenmaal altijd vóór gaan, beperkte capaciteit bij ketenpartners (politie, OM, zorgpartijen), soms moeilijk vinden van een probleemeigenaar binnen de gemeente, en de uitwisseling van (persoons)gegevens.
8. Er kan bij de politie en het openbaar ministerie geen cijfermatig inzicht worden gegeven in de toewijzing van de capaciteit aan de diverse prioriteiten. De capaciteit van Veiligheid wordt volgens een vaste verdeelsleutel toegerekend aan de doelen. De inzet van VTH is vrijwel volledig toe te schrijven aan gestelde doelen en ambities.
9. Veel ketenpartners spreken waardering uit voor de uitgevoerde interventies, maar het is moeilijk aan te tonen of de geboekte positieve resultaten een gevolg zijn van het gevoerde beleid.

Een nadere toelichting op deze conclusies is opgenomen in het rapport, evenals de onderliggende bevindingen.

De rekenkamer doet 12 aanbevelingen, die zijn verwoord in de voorliggende beslispunten.

De rekenkamer stelt de raad voor het volgende te besluiten:

- 1A. Structureel concrete, cijfermatige informatie over formatie, bezetting en inzetbaarheid van politie en openbaar ministerie te verzamelen die is te koppelen aan de gestelde doelen en ambities.
- 1B. Geen lokale ambities vast te stellen zonder tegelijkertijd ook structureel geld en capaciteit beschikbaar te stellen. Voor de huidige ambities structureel financiële middelen toe te wijzen vanuit Veiligheid voor bijvoorbeeld veiliger verkeer.
- 1C. In te blijven zetten op verbreding van de taken van handhavers en het wegnemen van knelpunten in de uitvoering om de capaciteitsproblemen bij de politie beter het hoofd te bieden.
- 2A. Binnen de gemeente te zorgen voor duidelijke afspraken tussen Veiligheid en de organisatieonderdelen Ruimte en Maatschappelijke Ontwikkeling over gedeelde doelen en opgaven en het aanpakken van bijbehorende knelpunten. En daarbij te onderzoeken of er mogelijkheden zijn de overlegstructuren op lokaal niveau te vereenvoudigen en verder te stroomlijnen waardoor bijgedragen kan worden aan vergroting van de directe inzet van medewerkers in de uitvoering.
- 2B. Het opgavegericht werken tussen organisatieonderdelen te bevorderen om de verschillende beleidsterreinen dichter bij elkaar te brengen. Daarbij direct een probleemeigenaar aan te wijzen om te voorkomen dat problemen in de organisatie blijven rondgaan.
- 3A. Te zorgen voor een duidelijke verbinding tussen de beleidsmedewerkers van de organisatieonderdelen Ruimte en Maatschappelijke Ontwikkeling, en de gebiedsmanagers Veiligheid, de medewerkers Veiligheid in de wijken en de ketenpartners.

- 3B. Bij de gezamenlijke doelen en ambities op veiligheid en handhaving te investeren in de kennisoverdracht aan de uitvoerende medewerkers van Veiligheid in de wijken en aan ketenpartners en te investeren in de contacten met hen.
- 3C. Te onderzoeken of de fijnmazigheid van de uitwerking van het IVP in jaarlijkse wijkveiligheidsprogramma's noodzakelijk is voor het behalen van de doelen en ambities uit het IVP.
- 4A. Inzicht te geven in de wijze waarop bij de gestelde doelen en prioriteiten/ambities gekomen wordt tot inzet van middelen en capaciteit en welke prestaties en effecten geboekt worden.
- 4B. Te zorgen voor het benodigde geld en de menskracht die het mogelijk maken de gestelde doelen te bereiken en daarbij de signalen uit dit onderzoek die bij kunnen dragen aan het vergroten van de doeltreffendheid en doelmatigheid te onderzoeken.
- 5. Nadere afspraken met de raad te maken over de benodigde monitorings- en verantwoordingsinformatie over veiligheid en handhaving, bijvoorbeeld door het (gezamenlijk) opstellen van relevante indicatoren over prestatie-indicatoren over effecten, inzet en budget per ambitie uit het IVP.
- 6. De raad binnen zes weken door middel van een plan van aanpak te informeren over de wijze waarop deze aanbevelingen worden uitgevoerd.

Beslispunt

- 1A. Structureel concrete, cijfermatige informatie over formatie, bezetting en inzetbaarheid van politie en openbaar ministerie te verzamelen die is te koppelen aan de gestelde doelen en ambities.
- 1B. Geen lokale ambities vast te stellen zonder tegelijkertijd ook structureel geld en capaciteit beschikbaar te stellen. Voor de huidige ambities structureel financiële middelen toe te wijzen vanuit Veiligheid voor bijvoorbeeld veiliger verkeer.
- 1C. In te blijven zetten op verbreding van de taken van handhavers en het wegnemen van knelpunten in de uitvoering om de capaciteitsproblemen bij de politie beter het hoofd te bieden.

Argumenten

- 1.1 Er kan bij de politie en het openbaar ministerie geen cijfermatig inzicht worden gegeven in de toewijzing van de capaciteit aan de diverse prioriteiten. De capaciteit van Veiligheid wordt volgens een vaste verdeelsleutel toegerekend aan de doelen. De inzet van VTH is vrijwel volledig toe te schrijven aan gestelde doelen en ambities.
- 1.2 Informatie over formatie, bezetting en inzetbaarheid is nodig om gerichte keuzes te kunnen maken bij het stellen van doelen en ambities.
- 1.3 De veelheid aan incidenten in de dagelijkse werkzaamheden beperkt de aandacht die besteed wordt aan doelen en ambities voor de langere termijn. Incidenten – de zorgen van alle dag – bepalen in belangrijke mate welke taken er door agenten en boa's worden uitgevoerd en welke accenten er gelegd (kunnen) worden.
- 1.4 Het Utrechtse veiligheidsbeleid komt in toenemende mate overeen met het landelijk en regionaal beleid. Voor een lokale prioriteit die niet gekoppeld is aan een landelijke of regionale prioriteit blijkt het lastig capaciteit ingezet te krijgen.
- 1.5 De gemeente gaat over het in balans brengen van (lokale) prioriteiten met de beschikbare capaciteit.
- 1.6 Er zijn geen structurele financiële middelen beschikbaar voor (nieuwe) ambities, zoals de nieuwe ambities in het IVP 2019-2022 – veiliger digitale stad en een veiliger verkeer. Zonder toewijzing van (aanvullende) financiële middelen is het veelal niet mogelijk om opvolging te geven aan nieuwe veiligheidsambities. Hierdoor moeten keuzes gemaakt worden in de inzet van personen.
- 1.7 De capaciteit bij Veiligheid en VTH is de afgelopen vijf jaar gegroeid. Wel ervaart de gemeente Utrecht grotere druk op de personele capaciteit door de steeds grotere vraag naar flexibiliteit om in te spelen op onverwachte actualiteiten, de groei van de stad en de complexiteit van vraagstukken. In praktijk blijkt dat veel uitvoerende organisaties – met name politie, OM en zorgaanbieders – kampen met capaciteitsproblemen.

- 1.8 De gemeentelijke handhavers lopen in de uitvoeringspraktijk tegen knelpunten aan door de precieze afbakening van de bevoegdheden in een veelheid aan wet- en regelgeving.

Beslispunt

- 2A. Binnen de gemeente te zorgen voor duidelijke afspraken tussen Veiligheid en de organisatieonderdelen Ruimte en Maatschappelijke Ontwikkeling over gedeelde doelen en opgaven en het aanpakken van bijbehorende knelpunten. En daarbij te onderzoeken of er mogelijkheden zijn de overlegstructuren op lokaal niveau te vereenvoudigen en verder te stroomlijnen waardoor bijgedragen kan worden aan vergroting van de directe inzet van medewerkers in de uitvoering.
- 2B. Het opgavegericht werken tussen organisatieonderdelen te bevorderen om de verschillende beleidsterreinen dichter bij elkaar te brengen. Daarbij direct een probleemeigenaar aan te wijzen om te voorkomen dat problemen in de organisatie blijven rondgaan.

Argumenten

- 2.1 Er worden verschillende beleidsdoelen nagestreefd in de beleidsprogramma's waarbij veiligheid een onderdeel is dat niet automatisch integraal wordt meegenomen.
- 2.2 Afspraken tussen de verschillende ketenpartners komen vooral in onderling overleg tot stand. Er zijn veel overleggremia, vooral op lokaal en wijkniveau. Het belang om af te stemmen en het netwerk in stand te houden wordt ingezien. Er zijn zorgen over het tijdsbeslag van de veelheid aan overleggen en dat het vergaderen soms ten koste gaat van de directe inzet van uitvoerende medewerkers op straat.
- 2.3 Effectiviteit van samenwerking verschilt tussen organisatieonderdelen. De samenwerking tussen Veiligheid en VTH is in grote lijnen goed en verbeterd, de afstemming en samenwerking tussen Veiligheid en minder nabijgelegen beleidsdomeinen zoals Maatschappelijke Ontwikkeling en Ruimte verloopt echter stroever.
- 2.4 De samenwerking tussen Veiligheid en Maatschappelijke Ontwikkeling moet versterkt worden rondom de ambitie uit het IVP 2019-2022 om zorg en veiligheid dichter bij elkaar te brengen. Tussen Veiligheid en Ruimte (mobiliteit) moeten de afspraken rond de ambitie op veiliger verkeer nog verder worden vastgelegd.
- 2.5 Afspraken in de overleggen komen soms moeizaam tot stand en krijgen niet altijd de noodzakelijke opvolging in de uitvoering en samenwerking tussen beleidsafdelingen. Er wordt nog niet altijd een duidelijke probleemeigenaar aangewezen.
- 2.6 De interne samenwerking kan verbeteren door meer gezamenlijk te werken aan de gestelde doelen, meer elkaars taal te leren spreken en (enige) inhoudelijke kennis van elkaars dossiers op te bouwen.

Beslispunt

- 3A. Te zorgen voor een duidelijke verbinding tussen de beleidsmedewerkers van de organisatieonderdelen Ruimte en Maatschappelijke Ontwikkeling, en de gebiedsmanagers Veiligheid, de medewerkers Veiligheid in de wijken en de ketenpartners.
- 3B. Bij de gezamenlijke doelen en ambities op veiligheid en handhaving te investeren in de kennisoverdracht aan de uitvoerende medewerkers van Veiligheid in de wijken en aan ketenpartners en te investeren in de contacten met hen.
- 3C. Te onderzoeken of de fijnmazigheid van de uitwerking van het IVP in jaarlijkse wijkveiligheidsprogramma's noodzakelijk is voor het behalen van de doelen en ambities uit het IVP.

Argumenten

- 3.1 De regie op het veiligheidsbeleid vindt via de gebiedsmanagers Veiligheid zijn weg naar de wijken. Zij zien toe op de naleving van gemaakte afspraken, maar hebben geen hiërarchische positie ten opzichte van ketenpartners.
- 3.2 Medewerkers van Veiligheid in de wijken ervaren dat afstemming over ontwikkelingen op andere beleidsterreinen van de gemeente – zoals Ruimte en Maatschappelijke Ontwikkeling –

- soms moeizaam verloopt en tijd kost. Wel zijn zij tevreden over de samenwerking binnen de gemeente met collega's van Stadsbedrijven, Wijken en VTH.
- 3.3 Gebiedsmanagers Veiligheid bij de gemeente zijn over de externe samenwerking vooral positief over de politie en de Stichting Jongerenwerk Utrecht en minder positief over de samenwerking met de Wijkraden en Samen Veilig Midden Nederland.
  - 3.4 De ketenpartners van de gemeente Utrecht beoordelen de aanwezige capaciteit en expertise bij Veiligheid en VTH als goed. Er vindt met regelmaat afstemming plaats tussen de stedelijke en wijkgerichte inzet op veiligheid en handhaving, en tussen de ketenpartners in de wijken en op specifieke thema's.
  - 3.4 De kennis die aanwezig is op het wijkniveau wordt op andere beleidsterreinen, zoals Ruimte en Maatschappelijke Ontwikkeling, nog niet optimaal benut. Ook bij Vergunningen, Toezicht en Handhaving is de aanpak nog niet optimaal wijkgericht.
  - 3.5 De vindbaarheid van beleidsmedewerkers van de Gemeente Utrecht is niet optimaal voor medewerkers van de gemeente en politie in de wijken.
  - 3.6 Gebiedsmanagers Veiligheid bij de gemeente zijn vooral positief over de samenwerking met de politie en Stichting Jongerenwerk; minder over de samenwerking met wijkraden en Samen Veilig Midden Nederland.
  - 3.7 Op het gebied van veiligheid zijn beleid en uitvoering doorvertaald naar de wijken van de stad. Per wijk wordt ieder jaar een wijkveiligheidsprogramma vastgesteld.
  - 3.8 De vertaling van nieuwe doelen en ambities van het IVP in afspraken, werkwijzen en budgetten duurt lang. Zo zijn de wijkveiligheidsprogramma's voor 2019 nog niet vastgesteld, terwijl het jaar al om is.
  - 3.9 Het Utrechtse veiligheidsbeleid is in de praktijk bij uitvoerende politiemensen en buitengewoon opsporingsambtenaren (boa's) niet algemeen bekend.

Beslispunt

- 4A. Inzicht te geven in de wijze waarop bij de gestelde doelen en prioriteiten/ambities gekomen wordt tot inzet van middelen en capaciteit en welke prestaties en effecten geboekt worden.
- 4B. Te zorgen voor het benodigde geld en de menskracht die het mogelijk maken de gestelde doelen te bereiken en daarbij de signalen uit dit onderzoek die bij kunnen dragen aan het vergroten van de doeltreffendheid en doelmatigheid te onderzoeken.

Argumenten

- 4.1 De doeltreffendheid en doelmatigheid van het beleid zijn lastig aantoonbaar. Ook de invloed van de regievoering door de gemeente Utrecht op de doelmatigheid en doeltreffendheid van de uitvoering is moeilijk vast te stellen. Er is waardering voor de uitgevoerde interventies, maar het is moeilijk aan te tonen of de geboekte positieve resultaten een gevolg zijn van het gevoerde beleid. Wel is het aannemelijk dat onderlinge afstemming en gerichte interventies bijdragen aan de effectiviteit. Tegelijkertijd zijn ook omgevingsfactoren van invloed op de doeltreffendheid en doelmatigheid van het veiligheidsbeleid. Het aantal High Impact Crimes is afgenomen. De ervaren jeugdoverlast schommelt stadsbreed al jaren rond 20%. De relatie tussen de inzet op veiliger verkeer en resultaten is nog niet te leggen.
- 4.2 De doelmatigheid en doeltreffendheid pakt op de drie thema's verschillend uit. Bij de High Impact Crimes is veel cijfermateriaal beschikbaar en is door het gebruik van nieuwe technologieën en datagedreven sturing een doeltreffender en doelmatiger inzet van de beschikbare middelen en capaciteit mogelijk. Bij het thema jeugdoverlast en -criminaliteit zijn er in de regie en doeltreffendheid verbeteringen mogelijk, met name in het uitwisselen van (bijzondere) persoonsgegevens, de afstemming tussen organisaties op het snijvlak zorg en veiligheid en door verdere uitwerking van bewezen effectieve instrumenten. Bij het thema veiliger verkeer heeft het opnemen als ambitie in het IVP 2019-2022 een nuttige invloed op de agendering in overleggen, maar doordat deze niet op landelijk of regionaal niveau is opgenomen ontbreekt een prikkel voor voldoende extra inzet van capaciteit door politie en openbaar ministerie.
- 4.3 Doelbereiking van de nieuwe ambitie op veiliger verkeer is zeer twijfelachtig wanneer extra specifiek budget ontbreekt. De raad heeft geen aanvullend budget voor de nieuwe ambitie beschikbaar gesteld.

- 4.4 Het budget voor het programma Veiligheid is sinds 2015 met 15% toegenomen tot bijna 50 miljoen. Vooral aan het uitvoeren van wijkveiligheidsprogramma's maar ook aan de aanpak van jeugdgroepen is in deze periode veel meer geld uitgegeven. Voor nieuwe ambities veiliger digitale stad en veilig verkeer is nog geen structureel budget beschikbaar.
- 4.5 Uit de interviews komen een aantal opties naar voren om de doelmatigheid van het veiligheidsbeleid te verhogen. Bij het beschikbaar stellen van extra middelen is het doeltreffender dit niet laat in het jaar te doen en niet slechts incidenteel toe te kennen. Knelpunten bij ketenpartners zoals politie, openbaar ministerie en geestelijke gezondheidszorg (ggz) moeten ook in de beschouwing worden betrokken. Sommige geïnterviewden plaatsen vraagtekens bij de doelmatigheid van het vele overleg dat wordt georganiseerd.

Beslispunt

5. Nadere afspraken met de raad te maken over de benodigde monitorings- en verantwoordingsinformatie over veiligheid en handhaving, bijvoorbeeld door het (gezamenlijk) opstellen van relevante indicatoren over prestatie-indicatoren over effecten, inzet en budget per ambitie uit het IVP.

Argumenten

- 5.1 Het College van B&W informeert de gemeenteraad zowel structureel als incidenteel in verschillende vormen over de ontwikkelingen die plaatsvinden.
- 5.2 De hoeveelheid raadsbrieven, memo's en schriftelijke en mondelinge vragen lijkt de afgelopen jaren toe te nemen.
- 5.3 Vanuit het gemeentelijk apparaat en de politie wordt aangegeven dat de informatievoorziening veel tijd en afstemming vergt.
- 5.4 De doeltreffendheid en doelmatigheid van het beleid is voor de gemeenteraad lastig vast te stellen.
- 5.5 In het programma Veiligheid in de programmabegroting 2020 zijn slechts twee indicatoren opgenomen en in het overzicht van kengetallen bij het meerjarenprogramma van handhaving drie. Een koppeling met de verschillende ambities in het IVP ontbreekt hierbij.
- 5.6 De gemeente Utrecht denkt na over een nieuwe wijze van verantwoorden met kwantitatieve en kwalitatieve informatie voor de gemeenteraad.

Beslispunt

6. De raad binnen zes weken door middel van een plan van aanpak te informeren over de wijze waarop deze aanbevelingen worden uitgevoerd.

Argumenten

- 6.1 Bij de formulering van de aanbevelingen heeft de rekenkamer concrete voorstellen gedaan om invulling te geven aan de aanbevelingen en tegelijkertijd ruimte gelaten aan het college om de aanbevelingen nader in te vullen.
- 6.2 In artikel 11 (lid 8) van de Verordening Rekenkamer Utrecht 2018 is opgenomen dat het college binnen zes weken na besluitvorming over de aanbevelingen van de rekenkamer een plan van aanpak opstelt over de implementatie van de raadsbesluiten.
- 6.3 In artikel 11 (lid 9) is opgenomen dat het college jaarlijks (bij de Jaarstukken) aan de raad rapporteert over de stand van zaken van de uitvoering van de raadsbesluiten die genomen zijn naar aanleiding van rekenkamerrapporten.
- 6.4 Indien nuttig kan via een expliciet besluit van de gemeenteraad van de standaardtermijn van zes weken worden afgeweken.

Raadsbesluit

Opgesteld door	Raadsorganen Graaff, de P. (Petra)
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	@@ 2020
Jaargang en nummer	2020, nr. @@

Rekenkameronderzoek: 'Regie op veiligheid en handhaving. Een onderzoek naar de regie op veiligheid en handhaving in de openbare ruimte in de gemeente Utrecht.'

Besluit:

- 1A. Structureel concrete, cijfermatige informatie over formatie, bezetting en inzetbaarheid van politie en openbaar ministerie te verzamelen die is te koppelen aan de gestelde doelen en ambities.
- 1B. Geen lokale ambities vast te stellen zonder tegelijkertijd ook structureel geld en capaciteit beschikbaar te stellen. Voor de huidige ambities structureel financiële middelen toe te wijzen vanuit Veiligheid voor bijvoorbeeld veiliger verkeer.
- 1C. In te blijven zetten op verbreding van de taken van handhavers en het wegnemen van knelpunten in de uitvoering om de capaciteitsproblemen bij de politie beter het hoofd te bieden.
- 2A. Binnen de gemeente te zorgen voor duidelijke afspraken tussen Veiligheid en de organisatieonderdelen Ruimte en Maatschappelijke Ontwikkeling over gedeelde doelen en opgaven en het aanpakken van bijbehorende knelpunten. En daarbij te onderzoeken of er mogelijkheden zijn de overlegstructuren op lokaal niveau te vereenvoudigen en verder te stroomlijnen waardoor bijgedragen kan worden aan vergroting van de directe inzet van medewerkers in de uitvoering.
- 2B. Het opgavegericht werken tussen organisatieonderdelen te bevorderen om de verschillende beleidsterreinen dichter bij elkaar te brengen. Daarbij direct een probleemeigenaar aan te wijzen om te voorkomen dat problemen in de organisatie blijven rondgaan.
- 3A. Te zorgen voor een duidelijke verbinding tussen de beleidsmedewerkers van de organisatieonderdelen Ruimte en Maatschappelijke Ontwikkeling, en de gebiedsmanagers Veiligheid, de medewerkers Veiligheid in de wijken en de ketenpartners.
- 3B. Bij de gezamenlijke doelen en ambities op veiligheid en handhaving te investeren in de kennisoverdracht aan de uitvoerende medewerkers van Veiligheid in de wijken en aan ketenpartners en te investeren in de contacten met hen.
- 3C. Te onderzoeken of de fijnmazigheid van de uitwerking van het IVP in jaarlijkse wijkveiligheidsprogramma's noodzakelijk is voor het behalen van de doelen en ambities uit het IVP.
- 4A. Inzicht te geven in de wijze waarop bij de gestelde doelen en prioriteiten/ambities gekomen wordt tot inzet van middelen en capaciteit en welke prestaties en effecten geboekt worden.
- 4B. Te zorgen voor het benodigde geld en de menskracht die het mogelijk maken de gestelde doelen te bereiken en daarbij de signalen uit dit onderzoek die bij kunnen dragen aan het vergroten van de doeltreffendheid en doelmatigheid te onderzoeken.
5. Nadere afspraken met de raad te maken over de benodigde monitorings- en verantwoordingsinformatie over veiligheid en handhaving, bijvoorbeeld door het (gezamenlijk) opstellen van relevante indicatoren over prestatie-indicatoren over effecten, inzet en budget per ambitie uit het IVP.
6. De raad binnen zes weken door middel van een plan van aanpak te informeren over de wijze waarop deze aanbevelingen worden uitgevoerd.

Aldus besloten in de vergadering van de raad, gehouden op @@

De griffier

mr. M. van Hall

De voorzitter gemeenteraad

mr. J.H.C. van Zanen